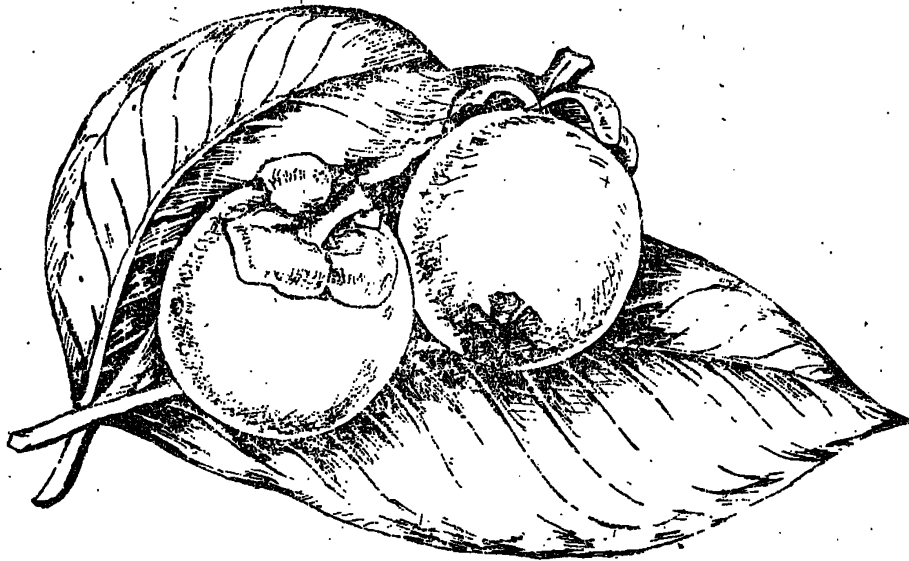

මැංගුස්ටින් වගාව

ඊ. එම්. දසනායක එම්. කේ. තන්තිරිගේ සහ ඩබ්. ජී. එස්. පෙරේරා
 (පර්යේෂණ නිලධාරීන්) (පරීක්ෂණ නිලධාරීන්)* (පර්යේෂණ සහකාර)

ප්‍රාදේශීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ සභානාය, බෝඹුවල

මැංගුස්ටින් පළතුරු අතරින් ඉතා මිහිරි පළතුරක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මෙම වගාව තෙක් කලාපයේ පහත රට හා මැද රටට සීමාවී ඇති අතර, ගෙවතු වගාවක් ලෙස බහුලව ව්‍යාප්ත වී ඇතත් තනි වගාවක් ලෙස ව්‍යාප්ත වී ඇත්තේ සුළු වශයෙනි.

වර්ග :—

බීජ හටගන්නේ සංසේචනයකින් තොර බැවින්, වර්ග ලෙස පැවතීමක් නොමැත. එසේ වුවත් හොඳ ගුණාංග ඇති, කලින් ගෙඩි හට ගැනෙන සහ නොකඩවා වැඩි අස්වනු ලබා දෙන මව් ගස් වලින් බෝ කිරීම සඳහා බීජ ලබාගත යුතුය.

සුදුසු පස :—

කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු, හොඳින් ජලවහනය වන, පසෙහි ගැඹුර මීටර් 1½ — 2 කින් යුත්

පසක් මේ වගාව සඳහා වඩා යෝග්‍ය වේ. ගංහා, ඇල, දොල අසබඩ මෙම වගාව බහුලව ව්‍යාප්තවී ඇත.

පැල බෝකර ගැනීම :—

පැල බෝ කිරීම බීජ මගින් සිදුවේ. කුඤ්ඤ බද්ධය මගින් ද පැල බෝකර ගත හැකි අතර, එවැනි ක්‍රමයක් මගින් පළමු අස්වැන්න ලබා ගැනීමට ගතවන කාලය අඩුකර ගත හැකිදැයි සෙවීමට දැනට පර්යේෂණ කටයුතු ප්‍රාදේශීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ ආයතනය බෝඹුවල මගින් අරඹා ඇත.

තවාන :—

හොඳ ගුණාංග වලින් යුක්ත, මව් ශාකයකින් බීජ තෝරා ගන්න. සිටුවීමට ප්‍රථම, බීජයේ මාංශලමය කොටස ඉවත් කර හොඳින් සෝදා පවතේ වේලා ගන්න.

තවත් මිශ්‍රණය :-

මතුපිට සස්: දිරාපත් වූ ගොම: වැලි 1:1:1 අනුපාතයට මිශ්‍රකර ගන්න. මැංගුස්ටින් වල පාර්ශ්වික මුල් අඩු බැවින් මුදුන් මුලට හානි නොවන පරිදි ඉතා ප්‍රවේශමෙන් තවත් කරන්න.

සෙ. මී. 5 විෂ්කම්භයක් සහ සෙ. මී. 10 උස් වූ පොලිතින් මළ ඉහත සඳහන් තවත් මිශ්‍රනයෙන් පුරවා බීජය සෙ. මී. 2 පමණ යටකළ යුතුය. තවත් කාලය තුළ ජලය සහ සෙවන සැපයිය යුතුය. මෙලෙස මාස 4-6 කාලයක් පොලිතින් මළ වල වැවිය හැකිය.

ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීමට සුදුසු පැලයක් ලබා ගැනීමට සාමාන්‍ය තවත් ක්‍රම යටතේ අවුරුදු 2-3 කාලයක් ගතවන්නේ මැංගුස්ටින් වල ඉතා අඩු වර්ධන වේගය නිසාය.

බෝගුවල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ ස්ථානයේ උද්‍යාන විද්‍යා අංශයේ කරන ලද පර්යේෂණ දත්ත අනුව සෙ. මී. 45 උස ඇති, සෙ. මී. 15 ක විෂ්කම්භයකින් යුත් පොලිතින් මළ වල දෙවනුව සිටුවීමෙන් වර්ෂයක් පමණ කාලයක දී හොඳින් වැඩුණු පැල ලබාගත හැකිය. එනම්; ගැඹුරු සහ හොඳින් බුරුල් වූ පසක් තවත් කටයුතු වලදී පිළියෙල කිරීම ඉතා වැදගත්ය.

පැල සිටුවීම :-

වර්ෂා කාලය ආරම්භයත් සමඟ පැළ සිටුවන්න.

මීටර් 6x6 ක පරතරය යටතේ හෙක්ටයාර් එකකට පැළ 280 ක් සිටුවිය හැකිවේ.

සිටුවන වලවල් සෙ. මී. 60x60x60 දිග, පළල සහ ගැඹුරට කැපීම සුදුසුය. පැළ සිටුවීමට ප්‍රථම දිරා ගොම පොහොර හෝ කොම්පෝස්ට් පොහොර කුඩ 2, 3 කින් සහ මතුපිට පස් වලින් වලවල් පුරවන්න.

ක්ෂේත්‍රයේ පැල සිටුවීම :-

පැළ සිටුවන විට පොලිතින් බැගයේ වූ ගැඹුරටම පැළය සිටුවීම වැදගත්ය.

පොහොර යෙදීම :-

යුරියා: රොක්ෆොස්පේට්: සහ මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් 12: 14: 14 ප්‍රමාණයට මුල ද්‍රව්‍ය අනුපාතයට මිශ්‍ර කිරීමෙන් සාදාගත් මිශ්‍රණය මැංගුස්ටින් වගාවට නිර්දේශ කර ඇත.

පැළ සිටුවන අවස්ථාවේදී වලකට මිශ්‍රණයෙන් ග්‍රෑම් 450 බැගින් යොදන්න. වල පිරවීමට සකස් කර ඇති පස් සමඟ පොහොර ඉතා හොඳින් මිශ්‍ර කරන්න.

පළමු වසරේදී පැළයකට ග්‍රෑම් 250 බැගින් මාස 6 කට වරක් මිශ්‍රණයෙන් මතුපිට යොදන්න. වරකට ග්‍රෑම් 1350 හෝ වරකට ග්‍රෑම් 2700 ක උපරිමය දක්වා වැඩිවන සේ වසරක් පාසා ග්‍රෑම් 250 බැගින් යොදන පොහොර ප්‍රමාණය වැඩි කරන්න.

එල දරණ ගස් සඳහා වසරකට එක ගසකට ග්‍රෑම් 2700 බැගින් මතුපිට පොහොර යොදන්න. හැකි සෑම අවස්ථාවේදීම කොටස් දෙකකට බෙදා වර්ෂාව ආරම්භයත් සමඟ පොහොර යෙදීම වඩාත් සුදුසුය.

සෙවන සැපයීම :-

ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවා පළමු වසර 2 තුළදී සෙවන සැපයීම වැදගත් වේ. මේ සඳහා පොල් අතු භාවිතා කළහැකිය. සෙවන සැපයීමේ දී මැංගුස්ටින් පැළයේ අග්‍රස්ථයේ වැඩිමට බාධා නොවන අන්දමට සකස් විය යුතුය.

වල් මර්ධනය :-

වසරකට දෙවතාවක් ගස වටා වල් මර්ධනය කරන්න. වල් මර්ධනයට හා තෙතමනය ආරක්ෂා කිරීමට වසුනක් යෙදීමද කළ හැකිය.

ජලය සැපයීම :-

සීටුවා පළමු වසර 3-5 ඇතුළත වියළි කාලගුණයක් පවතිනම් ජලය සැපයිය යුතුය.

රෝග සහ පලිබෝධ :-

රෝග -

මැංගුස්ටින් පළතුරු ශාකය සාමාන්‍යයෙන් හානිකර රෝගයන් ගෙන් නිදහස්ය. එනමුත් පහත සඳහන් රෝග වැදගත් යැයි සැලකිය හැකිය.

i. කොළ පුල්ලි රෝගය :-

මේ රෝගය පත්‍රවල රතු හෝ දුඹුරු පුල්ලි ලෙස ඇතිවේ. මේවා විශාල වී එකට සම්බන්ධවීම නිසා විශාල රෝගී ප්‍රදේශ භටගෙන ඝමහර වීට මුළු පත්‍රයම පුල්ලි වලින් වැසී යයි.

රෝගය බහුලව ඇති ප්‍රදේශ වල තඹ අඩංගු දීලීර නාශකයක් හෝ කාබමේට අඩංගු දීලීර නාශකයක් ඉසීමෙන් රෝගයෙන් ශාක ආරක්ෂා කරගත හැකිය.

ii. ගම්බෝපි රෝගය :-

මෙයින් මේරු ගෙඩි කුණුවේ. එලවලින් කහපාට දියරයක් වැස්සීමත්, එලාවරණය සහ වීමත් රෝග ලක්ෂණ වේ. මෙම රෝගයට හේතුව වතුර මට්ටමේ හදිසි වෙනස්කම් සහ වැරදි පෝෂණය ආදී කාරීක හේතූන් බැව් විශ්වාස කෙරේ.

පලිබෝධ :-

කොරපොතු කෘමීන් :

තවානේ වූ පැළ වලට මෙම කෘමීන් මගින් බලවත් ලෙස හානි පැමිණේ. ඩයිමිතෝෂ්ට

40% සාන්ද්‍ර තෙලෝදය, නිෂ්පාදකයාගේ නිර්දේශය අනුව සාදා දින 10 - 14 මරක් පත්‍රයේ යටි පැත්ත හොදින් තෙමෙන සේ ඉසින්න.

කොළකන දළඹුවන් :-

මැංගුස්ටින් ගසේ දළ දමන කාලයේදී දළඹුවන් විසින් පත්‍ර කා දැමීමෙන් හානි පැමිණේ.

මෙම දළඹුවන් මර්ධනය සඳහා ජපන්තියොන් 50% සාන්ද්‍ර තෙලෝදය නිෂ්පාදකයාගේ නිර්දේශය අනුව ගසට ඉසින්න.

අස්වැන්න :-

පළමු අස්වැන්න ලබාගැනීමට වසර 10-15 පමණ කාලයක් ගත වේ.

අස්වනු ලැබෙන කාල සීමාවන් :-

පහත රට තෙත් කලාපය - මැසී, ජූලි

මැදරට තෙත් කලාපය - ජූලි - සැප්තැම්බර්

අස්වැන්න නෙලීමට සුදුසු අවස්ථාව වනුයේ, ගෙඩි කොළ-දුඹුරු පැහැයෙන් තද දුඹුරු රතු දම් පාටට හැරෙන විටය. ගෙඩි කැඩීමේදී සහ ප්‍රවාහනයේදී ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කළයුතුය. නැති නම් මෙම අවස්ථාවේ දී අස්වැන්න බොහෝ විට කැලීම මගින් කුණුවීමෙන් අපතේ යයි.

වාර්ෂික සාමාන්‍ය අස්වැන්න-ගෙඩි 200-500 එක ගසකින් ලබාගත හැක.

හොදින් වැඩුණු ගසකින් ලබාගත හැකි වාර්ෂික අස්වැන්න :- ගෙඩි 500-1500 පමණ වේ.